

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Catan Liliana

Judecători – Guzun Ion și Cobăneanu Ala

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni din 24 decembrie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, declarat de avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului

**Condurachi Veaceslav XXXXXXXX**, născut la xxxxxxxx,  
originar din xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, domiciliat  
în xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

**Termenul examinării cauzei:**

1. prima instanță: 26.11.2009 - 24.12.2013;
2. instanța de apel: 19.09.2014 - 23.12.2014;
3. instanța de recurs: 10.07.2017 – 20.09.2017.

**CONSTATĂ:**

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 24 decembrie 2013, Condurachi Veaceslav a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Ceban Radu, în privința căruia hotărârea judecătorească nu se contestă.

2. *Potrivit sentinței s-a constatat că*, Condurachi Veaceslav împreună cu Ceban Radu, cu o altă persoană în privința căruia procesul penal a fost suspendat până la însănătoșire și cu încă o altă persoană, în noaptea de 29 spre 30 septembrie 2009, aflându-se la domiciliul lui Ceban Radu din XXXXXX, r-nul XXXXXX, fiind în stare de ebrietate, au hotărât să meargă la domiciliul lui Țurcan Filip pentru a-l maltrata, în scop de răzbunare. Întru realizarea acestui scop, aceștia s-au deplasat cu automobilul de model „AUDI-80”, condus de altă persoană, la casa lui Țurcan Filip din aceeași localitate, unde Condurachi Veaceslav, Ceban Radu și persoană în privința căruia procesul penal a fost suspendat până la însănătoșire, au pătruns în casă, unde i-au aplicat lovituri lui Țurcan Filip în diferite părți ale corpului, după care l-au scos afară și, urmărind scopul de a-l lipsi de viață pe acesta, care nu mai manifesta careva semne de apărare, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii, picioarele și cu scânduri de la gard în care erau bătute cuie cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.

166 din 08.10.2009, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma căruia victima a decedat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul N. Culeac-Reul în numele inculpatului V. Condurachi, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 8 ani închisoare, pe motiv că din probele administrate la caz nu și-a găsit confirmare învinuirea adusă inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal.

În motivarea apelului a menționat că, instanța nu a dat apreciere faptului că în cazurile referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor, decesul victimei trebuie să se găsească într-o legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății și aceasta trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului, adică de intenția acestuia de a cauza moartea, ce la caz, reieșind din raportul de expertiză, coroborat cu alte probe, inclusiv cu declarațiile inculpatului, nu s-a confirmat, și anume nu s-a dovedit intenția inculpatului de a-l omorâ pe F. Țurcan, iar la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de prevederile art. 10 Cod penal, și anume de faptul că sancțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal (red. 2002) prevedea o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului N. Culeac-Reul în numele inculpatului V. Condurachi, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului V. Condurachi în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, totodată prima instanță corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând seama de circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a concluzionat că, inculpatul V. Condurachi, împreună cu ceilalți inculpați au violat dreptul pătimitorului la viață, fiind prezentă legătura de cauzalitate dintre acțiunea făptuitorului și urmările prejudiciabile care au dus la decesul victimei.

Sub aspectul laturii obiective, instanța a conchis că omorul lui F. Țurcan a fost săvârșit de către V. Condurachi, R. Ceban, și o altă persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, prin acțiuni de natură fizică, lovituri cu picioarele și cu bucăți de scândură rupte de la gard cu cuie, în diferite părți ale corpului, inclusiv și în organe vitale. Aceștia au acționat cu vinovăție, deoarece acțiunile lor au fost cuprinse de intenția de a cauza moartea victimei, care se deduce din aplicarea loviturilor în regiunea organelor vitale cu picioarele și cu ștachete de la gard, timp de 30-40 de minute.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a constatat faptul că, V. Condurachi și ceilalți inculpați, au prevăzut posibilitatea cauzării morții părții vătămate și admiteau în mod conștient aceasta, or, ei nu și-au curmat acțiunile nici

când F. Țurcan se afla la pământ, în ogradă, fiind încă în viață, fără a da careva semne de apărare. Inculpații cu bestialitate, cu ștachete de la gard cu cuie, au continuat să-l lovească cu putere și intensitate, cauzându-i vătămări corporale incompatibile cu viața. Prin urmare, omorul părții vătămate a fost săvârșit cu intenție și cu o deosebită cruzime, prin metoda sadică, care cu bună știință a inculpaților, a fost îmbinată cu cauzarea unor suferințe deosebite victimei prin aplicarea multiplelor leziuni corporale timp de 40 de minute.

Totodată, instanța de apel a respins afirmația avocatului, precum că împrejurările cauzei nu relevă intenția lui V. Condurachi de a-l omorî pe F. Țurcan și necesitatea reîncadrării acțiunilor acestuia în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, pe motiv că, potrivit circumstanțelor cauzei, cert a fost stabilit că inițial V. Condurachi și ceilalți inculpați s-au înțeles „să se clarifice” cu partea vătămată, adică „să-i aplice o corecție” având ură pe el, deoarece acesta cândva s-a manifestat violent față de ei și de la început l-au bătut în casă, după care l-au scos afară în curte, unde ultimul, aflându-se la pământ nu dădea semne de apărare, însă, inculpații nu s-au limitat la „coreția aplicată” acestuia, dar având intenția de a-l omorî pe F. Țurcan, l-au supus în continuare la aplicarea loviturilor cu pumnii, picioarele și cu ștachete de la gard cu cuie, pe diferite părți ale corpului, inclusiv și în organele vitale, fiind constatat potrivit raportului de expertiză în comisie că decesul lui F. Țurcan a survenit în rezultatul unui traumatism asociat: cranio-cerebral și pulmonar, al gâtului manifestată prin contuzie cerebrală, hemoragii subdurale și în pahimeninge, fracturi costale cu focare de contuzie și hemoragie în pulmonul stâng, fractură a cartilajului tiroid, complicat cu edem cerebral și pulmonar.

În concluzie, reieșind din probele administrate în cauză, instanța a conchis că cu certitudine s-a constatat că V. Condurachi a acționat cu intenție directă de a curma viața părții vătămate, or, acesta a admis în mod conștient moartea pătimitului, acționând direct și personal asupra ultimului, acțiuni care au produs rezultatul mortal.

5. La data de 16 iunie 2017, avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului Condurachi Veaceslav declară repetat recurs ordinar împotriva hotărârilor judecătorești, care fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen a recursului, casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului, ori dacă în acțiunile acestuia se constată alte elemente constitutive ale infracțiunii, să fie dispusă remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța nu a cercetat alte probe decât cele la care s-a referit instanța de fond. Cu referire la cele invocate și privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, instanța de fond și de apel nu și-au motivat corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordând prioritate doar unor probe, în consecință, ajungând pripit la concluzia de condamnare a lui Condurachi Veaceslav, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea aspră în raport cu circumstanțele cauzei;

- examinând materialele dosarului, apreciind probele pe cauza penală din punct

de vedere al pertinentei, concludenții lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării probelor, conchide că învinuirea adusă în temeiul art. 145 alin. (2) lit. i) j) Cod penal, în ședințele de judecată nu și-au găsit confirmare, pentru care fapt procesul penal în privința inculpatului urmează a fi remis la rejudecare sau încetat;

- instanțele de judecată în scopul calificării corecte a faptelor descrise au ținut cont doar de explicațiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova din 24.12.2012 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art. 145-148 CP al RM)” - și anume p. 1, 2, 3, 5.8, 5.9 prin care acțiunile lui Condurachi Veaceslav au fost calificate ca *omor intenționat* - art. 145 alin. (2) Cod penal;

- conform declarațiilor date în cadrul urmăririi penale cât și în cursul cercetării judecătorești, inculpatul și-a recunoscut parțial vina în cele incriminate și anume recunoaște învinuirea înaintată conform rechizitoriului: "vătămare intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață, soldate cu decesul victimei" - art. 151 alin. (4) Cod penal;

- acuzarea pe parcursul cercetării judecătorești nu a adus argumente pertinente ce ar fundamenta învinuirea adusă inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal, adică *intenția* inculpatului de a lipsi victima de viață, motiv pentru care fapta de omor intenționat se reîncadrează în vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății soldatului cu decesul victimei - infracțiune prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal. În cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel n-au fost prezentate probe care ar demonstra intenția directă a inculpatului Condurachi Veaceslav de a săvârși infracțiunea de omor;

- în consecință, instanța de apel a grupat doar o parte din probe, argumentând la general că ele confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, și să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de către avocatul inculpatului, Lupea G., invocând că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în art. 427, 429, 430 Cod de procedură penală.

Din conținutul prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, rezultă că recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 și trebuie să fie motivat.

În temeiul art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 alin. (2), titularul dreptului de recurs în numele persoanelor menționate în alin. (1), pct. 2)-4) art. 401 Cod de procedură penală, adică a inculpatului poate fi apărătorul împuternicit în modul prevăzut de lege (prin mandat).

Avocatul capătă calitatea de apărător din momentul în care și-a asumat angajamentul de a apăra interesele persoanei în cauză, cu consimțământul acesteia, reglementată de către legiuitor în dispoziția art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stipulează că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuितului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere. Odată ce apărătorul și-a asumat angajamentul de a apăra interesele persoanei, trebuie să anunțe despre aceasta organul de urmărire penală sau instanța, iar împuternicirile sale să le confirme prin mandat, ce este un document de strictă evidență.

Prin urmare, avocatul declarând recurs ordinar în numele inculpatului împotriva deciziei instanței de apel, urmează să anexeze la recurs mandatul, care trebuie completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr.158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare.

Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, trebuie să se indice că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct. 6, subpct. 2) lit. a<sup>1</sup>), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013).

În acest sens, Colegiul penal va reține și stipulările art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, potrivit cărora apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescrise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin unei acțiuni prevăzute la art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, cade sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus.

Astfel, potrivit materialelor dosarului în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, interesele inculpatului V. Condurachi au fost reprezentate și de avocatul G. Lupea în baza contractului de asistență juridică nr. 48 din 14.05.2014 (f.d. 25, 26 vol. IV), însă împuternicirile pe care le-a avut anterior au expirat de drept.

La 16.06.2017 avocatul G. Lupea a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel din 23.12.2014, la care a anexat mandatul prin care s-ar confirma împuternicirile pentru acordarea asistenței juridice inculpatului V. Condurachi în instanța de recurs ordinar, însă fără a respecta pct. 6, subpct. 2) lit. a<sup>1</sup>), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013, care prevede că în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe verso trebuie să se indice *numele, prenumele și semnătura inculpatului*.

Reieșind din cele expuse, rezultă că recursul declarat nu corespunde cerințelor de conținut, având în vedere faptul că avocatul G. Lupea nu are împuterniciri pentru a declara recurs ordinar în numele inculpatului, motiv pentru care acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute de art. 429 și art. 430 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

### D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lupea Georgeta în numele inculpatului Condurachi Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Condurachi Veaceslav XXXXXX**, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la data de **18 octombrie 2017**.

Președinte:

Catan Liliana

Judecători:

Guzun Ion

Cobăneanu Ala